

Kultur- og kirkedepartementet
Medieavdelingen
Postboks Dep 8030
0030 Oslo

NORSK FILMFORBUNDS HØRINGSSVAR TIL KKDS FORSKRIFTER PÅ FILMOMRÅDET

Norsk filmforbund ønsker innledningsvis å berømme KKD for arbeidet med forenkle dagens forskrift. Vi finner det også positivt at kjønnsmessig likestilling er tatt inn blant forskriftens overordnede mål. Uten at vi har kunnet undersøke dette nærmere, forutsetter Norsk filmforbund at den nye forskriften er utarbeidet med tanke på at Norge skal kunne tiltre Den europeiske konvensjonen om co-produksjon.

Norsk filmforbund mener at anvendelse av blant annet Overenskomsten mellom Norsk filmforbund og Produsentforeningen, Rammeavtalen mellom Dramatikerforbundet og Produsentforeningen og den kommende standardregiavtalen mellom Filmforbundet og Norske filmregissører på den ene siden og Produsentforeningen på den andre bør anses som forutsetninger for å få offentlig støtte til filmproduksjon, slik som gjelder enhver Rammeavtale innenfor offentlig sektor. Norsk filmforbund mener at anvendelse av forbundenes arbeids- og rettighetskontrakter vil være viktige bidrag til profesjonaliseringen av bransjen og for å skape ryddige og transparente forhold i bransjen. Vi viser i den sammenhengen til at annen lovgivning, f eks lov om offentlige anskaffelser har slike henvisninger.

I. GENERELLE MERKNADER

1. Oppdeling i flere forskrifter

Norsk filmforbund er positiv til en tredeling av forskriftene mellom ”individuelle” støtteordninger, produksjonsstøtte og 15 %-ordningen.

2. Forskriftenes virkeområde

Skal forskriftene også gjelde for de regionale filmsentrene og fond? I hvilken grad regnes disse som forvaltningsorgan underlagt samme regelverk som NFI? Hvis ja, kun for statlige midler, ikke kommunale? Norsk filmforbund etterlyser en avklaring på disse spørsmålene, og ønsker at en evt. avgrensning mot regionale filmsentre og fond blir tydeliggjort i forskriftsteksten.

Når det er sagt har vi følgende å tilføye: I og med at disse forskriftene gjennom lengre tid også har vært førende for de regionale filmsentrene ser vi det formålstjenelig at de også omfatter regionale fond som i hovedsak er finansiert av offentlige midler.

Vi mener det bør framkomme eksplisitt i innledningen at de regionale filmsentre og regionale filmfond er underlagt de samme forskrifter.

Der forskriftene ikke gjelder for regionale filmsentre og regionale fond bør dette komme tydelig frem i forskriftsteksten.

3. Samordning av tilskudd

Det er gjennomgående for forskriften slik den foreligger at den fremstår svært uklar hva gjelder samordning av ulike tilskudd. I hvilken grad kan NFI vektlegge (og evt. avkorte?) støtte som følge av annen støtte til en produksjon fra f. eks regionale filmsentre og fond? Vil individuelle tilskudd (som oftest utgjør lønn til manusforfatter/regissør) i utviklingsfasen samordnes med senere tilskudd når prosjektets produsent søker prosjektutviklingsstøtte? Hvordan sikrer man økonomisk "likebehandling" av prosjekter som er utviklet med tilskudd fra NFI og de som er utviklet med et produksjonsselskaps egne midler, evt. pakkefinansiert utvikling? Her bør det vurderes å åpne for at egenfinansiert utvikling godkjennes som en del av egenkapitalen, for å stimulere til økt satsing på utvikling i produksjonsmiljøet.

4. Flere forskriftsnivåer

Forskriftsutkastene er på mange punkter overordnet og overlater sammen med skjønnnet et ansvar til Norsk filminstitutt for å gi utfyllende bestemmelser. Slike "underordnede regler" vil, slik vi ser det, på lik linje med departementets forskrifter, være underlagt forvaltningslovens regler om høring mv. som gjelder for forskrifter. Norsk filmforbund forventer således, sammen med bransjen for øvrig, å bli involvert i det arbeidet som vil bli gjort i Norsk filminstitutt med å videreutvikle regelverket, samt at de frister som fremgår av utredningsinstruksen også vil bli fulgt.

5. Godkjenning av ESA

Eventuell "ny"/utvidet høring dersom behandlingen i ESA fører til endringer som må antas å være i bransjens interesse å kunne uttale seg om.

6. Forskriftenes rolle i utviklingen av bransjen

Norsk filmforbund er opptatt av at forskriftene også skal bidra til profesjonaliseringen av bransjen i den forstand at de skal bidra til ryddige kontrakter, åpenhet og forutsigbarhet. Som et eksempel på hva vi mener vil vi peke på at forskriftene eller NFIs "underordnede regler" bør stille krav om at produksjonsselskapet legger fram dispensasjoner fra Arbeidstilsynet når det legges opp til en produksjonsgjennomføring som bryter Arbeidsmiljølovens bestemmelser. Videre bør det legges opp til særlig ryddighet og varsomhet ved produksjoner der barn inngår blant skuespillerne. Vi mener at det er en dokumentert svakhet ved dagens forskrifter og også dette utkastet til nye forskrifter at denne problematikken ikke blir fokusert. Vi mener videre at det er rimelig at særlig barns vilkår ved filminnspillinger blir adressert i forskriftene eller NFIs "underordnede regler".

Vi mener også at det er et legitimt krav at tariffen og Overenskomsten mellom Norsk filmforbund og Produsentforeningen skal legges til grunn for tildelingene fra det statlige virkemiddelapparatet.

Filmmeldingen legger klare føringen for at det utvikles standardavtaler for filmbransjen. Dette setter Norsk filmforbund meget stor pris på og det er noe vi har jobbet for i mange år. Vi tror imidlertid at det vil være nødvendig at forskriftene eller NFIs ”underordnede regler” stiller klare krav om dette for å rydde opp i en praksis som ikke har vært tilfredsstillende.

7. Forskriftenes regulering av klageadgang

Det er for bransjen lite tilfredsstillende at KKD er (eneste) klageinstans i forhold til forvaltningen av tilskuddsordningene. Det er ønskelig med en egen sakkyndig klagenemd som trer sammen ved behov.

II. FORSKRIFT OM TILSKUDD TIL MANUSSKRIPTUTVIKLING OG UTDANNINGSRETTEDE TILTAK

Norsk filmforbund er svært positiv til denne forskriften slik den foreligger. Det er hensiktsmessig og ryddig at tilskudd i denne fasen gis til enkeltpersoner, og ser det ikke naturlig at man her skulle åpne for at produksjonsselskaper skal kunne søke direkte.

Det må likevel påpekes at det er ønskelig å stimulere til et samarbeid mellom manusforfatter, regissør og produsent tidlig i prosessen og NFF ser det derfor som ønskelig at § 9 lyder: ***Tilskudd til idé- og manuskriptutvikling***, samt at tilskuddet kan gis frem til bearbeidet første versjon av manuskriptet uavhengig av om en produsent har tatt opsjon.

Høringsbrevet nevner spesielt §8 ***Tilskudd til arbeidsstipender***, og ønsker synspunkter på denne.

Norsk filmforbund mener forskriftsteksten her er god og at den ikke bør bli mer detaljert på dette nivået. Det er videre hensiktsmessig at de nærmere bestemmelsene utformes av NFI (i samråd med bransjen) slik det legges opp til i §15.

III. FORSKRIFT OM TILSKUDD TIL AUDIOVISUELLE PRODUKSJONER

1. Overordnede mål (§1-2)

Norsk filmforbund mener det må inn en formulering i §1-2 *Overordnede mål* om at det er et mål for forskriftene å fremme utvikling og produksjon i hele landet.

I *annet ledd* bør ”og kostnadseffektiv” ut. Norsk filmforbund er ikke uenig i at en produksjon i alminnelighet bør være kostnadseffektiv, men mener det gir liten mening at

det skal være et ”overordnet mål”. Ved vurdering av tilskudd må det foretas en helhetlig vurdering av budsjett relatert til manus og produksjonsplan, og man må bruke de kostnadene som er nødvendige for å nå målet. Norsk filmforbund anser at det i dag er et reelt problem at en del filmer settes i produksjon uten at man har den nødvendige finansieringen på plass.

Når det gjelder de overordnede målene legger vi for det første til grunn at ”norsk språk” også inkluderer samisk

For øvrig mener vi at tilgjengeliggjøring for barn og unge er en viktig og overordnet målsetning som bør inn i bestemmelsen slik den i dag er uttrykkelig nevnt i gjeldende forskrifts § Det vises i den forbindelse også til fokuset på barn og unge i Filmmeldingen, og barnefilmers (og unges) prioritet i forhold til den foreslåtte etterhåndsstøtte i denne forskriftens § 4-3.

1. Forvaltning (§ 1-3)

Det er viktig at bransjen som søkere og mottakere av disse tilskuddene, blir hørt også i forhold til det saksbehandlingsregelverk som tenkes etablert for de øvrige tilskuddsordninger. Særlig viktig er dette for nye ordninger som eksempelvis etterhåndsstøtten og pakkefinansiering. Det er avgjørende at det opprettholdes en åpenhet rundt hvordan regelverket utformes, herunder saksbehandlingsreglene, for at bransjen skal kunne ha den nødvendige tillit til forvaltningen.

2. Forskriftens definisjoner (§1-4 e)

Fjernsynsserier bør defineres som: audiovisuell produksjon i flere deler produsert for visning på fjernsyn, enten disse er avsluttede episoder satt i serie, eller ett handlingsforløp inndelt i episoder. (jmf definisjon i gjeldende forskrift)

Av bokstav b) annet punktum fremgår at Norsk filminstitutt i særlige tilfeller skal kunne likebehandle filmer med kortere lengde som filmer som defineres som kinofilm. Bestemmelsen er slik vi forstår det ment å skulle åpne for at dokumentar og kortfilm skal kunne få etterhåndsstøtte på linje med kinofilm, hvilket vi mener er positivt. Rent pedagogisk er det likevel spørsmål om en slik likestilling heller burde fremkomme under reglene for de relevante tilskuddsordningene, og ikke under en generell definisjon av ”kinofilm” i kapittel 1.

I forhold til bokstav d) *barnefilm* oppfatter vi aldersbegrensningen på ”under 11 år” som en innsnevring av støttenivået til barne- og ungdomsfilmer i forhold til gjeldende regelverk. Bestemmelsen gjør at filmer med hovedmålgruppe for unge fra 12 til 15 år faller utenfor. Norsk filmforbund mener bestemmelsen må utvides til også å omfatte denne aldersgruppen, og at det vil stimulere til norsk produksjon rettet mot en målgruppe som det i dag ikke produseres mye for. Dette er en målgruppe som er særlig påvirkelig når det gjelder, identitet, rollemodeller, språk og kultur.

3. Generelle vilkår (§1-6 c)

Departementet ønsker innspill på definisjonen av *Norsk audiovisuell produksjon*.

Norsk audiovisuell produksjon slik det er definert i dette utkastet av forskriften vil faktisk kunne ekskludere en vesentlig andel av dagens dokumentarproduksjoner som lages av norske filmskapere, men der språket ikke er norsk (eksempelvis de prisbelønte dokumentarfilmene "USA vs. Al-Arian" av Line Halvorsen og "Love Letters from a Childrens Prison" av David Kinsella).

Norsk filmforbund ønsker ikke at det, i tillegg til den kunstneriske vurderingen, skal legges opp til en politisk eller sosiologisk vurdering av den enkelte konsulent i forhold til om prosjektet tilfredsstiller kravet om "norske interesser". Norge er en del av verden. Det norske publikum må også sikres tilgang til historier om verden utenfor Norge sett med norske øyne, der det norske ligger implisitt i filmskaperens kulturelle ståsted. Denne definisjonen vil også kunne ramme flerkulturelle spillefilmer som "Blodsbånd".

Det er svært viktig å innlemme den generelle unntaksmuligheten slik den var utformet i gjeldende forskrift, eller å omformulere siste del av setningen slik at den lyder:

Uavhengig av språk i dialogen kan en dokumentarfilm regnes som norsk hvis den omhandler norsk kultur, samtid eller historie, norske interesser i utlandet eller forhold i utlandet av samfunnsmessig interesse eller betydning.

Til bokstav b) bemerkes at vi har forståelse for departementets og filminstituttets behov for en form for "garanti" når det gjelder selskapets soliditet og det offentlige utbetalinger. Vi mener imidlertid at det vesentlige her må være at produksjonsforetaket har evne til å gjennomføre produksjonen det er søkt om støtte til. I tvilstilfeller knyttet til foretakets økonomiske stilling bør det således være tilstrekkelig at produksjonsforetaket på oppfordring kan fremlegge en revisorattest som bekrefter dette. Et krav for alle om å skulle dokumentere positiv egenkapital blir for kategorisk og påfører produksjonsselskapene unødig merarbeid og fremstår som byråkratisk. Det vil være svært problematisk hvis dette blir stående, både for forvaltningen i Norsk Filminstitutt og for produksjonsselskapene.

4. Forskriftenes regulering av rapportering/kontroll/sanksjoner

Norsk filmforbund er i det store tilfreds med forskriften på disse punktene, men bemerker at det ikke lenger presiseres at revisors taushetsplikt skal fravikes dersom NFI ber om innsyn. (Dette står eksplisitt i gjeldende forskrift og burde videreføres). Videre ønsker vi å reise noen prinsipielle spørsmål.

Rapportering og kontroll (§ 1-11)

Vi har etter hvert betydelige erfaringer med at det er store problemer i forhold til rapportering og kontroll når det har oppstått store samarbeidsproblemer i produksjonen. Dette gjelder særlig konflikter mellom regissør og produsent. Vi minner i denne sammenhengen om støtteordningene er kulturpolitisk begrunnet og at dette ikke primært er næringsstøtte. Vi mener således at også kontrollfunksjonene må bidra til at denne delen av "oppdraget" blir ivarettatt. Konkret vil vi anbefale at rapporten også skal inneholde en kort redegjørelse fra regissør, som bl.a. skal vise at partene er omforent omkring de rapportene

som sendes inn. Man kan naturligvis også ”snu dette på hodet” og gi Norsk filminstitutt i oppgave å sende et brev til regissøren der de informerer denne om at produsentene nå har sendt inn sin rapport og at regissøren får en frist til å komme med sine innspill.

Begrunnelsen for at vi anbefaler denne ordningen er at vi mener den vil være konfliktdempende, rett og slett fordi regissør og produsent må stå felles om sluttrapporten til NFI for å få utbetalt siste rate. Dermed tror vi også at en slik bestemmelse vil kunne bidra til at konflikter som i dag fører til at prosjekter går helt i stå, vil legge et større press på partene til å finne minnelige løsninger. Og videre vil det bidra til at regissører ikke ”settes sjakk matt” av produsenter som ikke ønsker å følge lover, forskrifter og bransjens regler, så som Overenskomsten, standardavtaler, Arbeidsmiljøloven og Lov om opphavsrett.

Sanksjoner (§ 1-12)

Erfaringene viser iht Filmforbundets innsikt at sanksjonsbestemmelsene er for vage og at de sjeldent kommer til anvendelse. Vi ser til stadighet at opplysningsplikten ikke overholdes og det samme gjelder at tilskuddet ikke benyttes iht forutsetningene. Vår erfaring tilsier at disse bruddene ofte går på regissørens bekostning. I forhold til begrepet ”vesentlig måte” i *første ledd bokstav c)* bør det presiseres nærmere i underliggende forskrift hva som ligger i dette, eventuelt legges ut retningslinjer på Filminstituttets nettsider som gjengir praksis. Det samme gjelder for begrepet ”grovt mislighold” i *bestemmelsens annet ledd*.

Til denne bestemmelsen påpekes for det videre at beslutninger om sanksjoner må bli å definere som vedtak etter forvaltningslovens bestemmelser slik at alminnelige saksbehandlingsregler må bli fulgt og klageadgangen er åpen.

5. Kostnadskontroll (§1-14)

Norsk filmforbund forstod i møtene med departementet at det ikke var tilsiktet å skulle kreve innkjøpt utstyr avhendet etter en produksjon. Det bør derfor komme klarere fram i dette punktet:

Dersom innkjøpt utstyr skal avhendes etter produksjonen, skal dette gjøres til best mulig pris.

6. Tilskudd til utvikling og produksjon av kinofilm (§ 2-1)

Filmforbundet er enig med departementet i forslaget om at nøkkelarbeiderne, dvs fagsjefene i produksjonen bør ha betydelig profesjonell erfaring med filmproduksjon. Det er således av stor betydning at produksjonsselskapet må dokumentere at det er inngått avtaler med kvalifiserte fagsjefer, som sikrer et faglig høyt nivå. Vi anser det som et problem at terskelen for å tilskudd ikke har sørget for en kvalitetssikring i forhold til høy faglig kompetanse hos alle faggrupper og mener at produksjonsselskapene må dokumentere dette før støtte utbetales.

7. Tilskudd til utvikling og produksjon av kortfilm (§2-2)

Norsk filmforbund stiller seg uforstående til at dokumentarkortfilmen uten videre ekskluderes fra forskriften. Det er aldri fremsatt noen faglig begrunnelse for dette, eller noe ønske om dette fra filmbransjen.

Dokumentaren er en del av de mangfoldige uttrykksformene innefor kortfilmformatet, og det forekommer stadig oftere hybridisering mellom dokumentar og fiksjon (eksempelvis Charlotte Bloms Gullstolviner ”Kokos”). Skulle man da gjøre prosentvise utregninger for å se om man er berettiget støtte? Det er rett ut absurd at departementet går inn for en slik diskriminering blant likeverdige kunstneriske uttrykksformer.

8. Tilskudd til pakkefinansiert utvikling og produksjon av flere kinofilmer (§ 2-7)

Norsk filmforbund er glad for at det nå etableres en ordning for pakkefinansiering av kinofilmer, men mener ordningen med pakkefinansiering ikke bør begrenses til kinofilmer men også inkludere dokumentarfilmer under 60 minutter. ”... av flere kinofilmer” bør derfor ut av overskriften og bestemmelsens øvrige tekst tilpasses dette. Det er i dag mulig for en dokumentarfilmprodusent å søke om støtte til pakkefinansiert utvikling av flere prosjekter, og vi mener det fortsatt bør være det, uavhengig av endelig distribusjonsform, da de færreste dokumentarfilmprosjekter ender opp som kinofilmer.

I *annet ledd* mener vi at det må være tilstrekkelig med et krav om at produksjonsforetaket er et AS. Sett i sammenheng med kriteriene i *fjerde ledd* så mener vi også at ”og ha vært hovedansvarlig for minst en kinofilm med norsk allmenn kino distribusjon de siste fem årene før søknad.” kan og bør strykes.

Det bemerkes ellers at vi anser det som positivt at man i *fjerde ledd annet punktum* presiserer at formålet med tilskuddsordningen er å bidra til langsiktig samarbeid mellom produksjonsforetak og filmskapere generelt, og ikke begrenser dette til gitte filmskaperroller, ”og manuskriptforfatter” bør derfor etter vår oppfatning inngå.

§ 4-1

Vi mener at økt produksjon av filmer produsert av kvinner bør inkluderes i formålet, etter som det åpenbart er en satsning i tilskuddsordningen.

9. Nærmere bestemmelser (§ 1-16)

Underliggende forskrifter som fastsettes av Norsk filminstitutt med hjemmel i denne forskriften forutsettes som denne å bli sendt på høring.

IV.

FORSKRIFT OM TILSKUDD TIL UTENLANDSKE AUDIOVISUELLE PRODUKSJONER OG TILSKUDD TIL DISTRIBUSJON AV NORSKE FILMER I UTLANDET

1. Tilskudd til dekning av utgifter for utenlandske audiovisuelle prod. (§6)

Norsk filmforbund stiller seg svært positiv til at kompetanseheving av den norske filmbransjen er et av kriteriene for vurdering og prioritering mellom søknader. Klammeparentesen bør derfor fjernes.

2. Tilskudd til distribusjon av norske filmer i utlandet

Norsk filmforbund henviser til tidligere merknader vedrørende definisjonen av en norsk audiovisuell produksjon i forhold til dokumentarfilmen.

V.

KAPITTEL 4 ETTERHÅNDSTILSKUDD TIL KINOFILM

1. Formål (§ 4-1)

Vi mener at økt produksjon av filmer produsert av kvinner bør inkluderes i formålet, etter som det åpenbart er en satsning i tilskuddsordningen.

2. Vilkår for tilskudd (§ 4-2)

I forhold til bestemmelsens *annet ledd annet punktum* og unntaket fra kravet om 10.000 solgte billetter mener vi det ikke er nødvendig med et unntak for barnefilm, men heller generelt for filmer med spesielt høy kunstnerisk kvalitet. Ref: § 4-4 første ledd, fjerde setning.

VI.

Forskrift om tilskudd til utenlandske audiovisuelle produksjoner og tilskudd til distribusjon av norske filmer i utlandet

1. Tilskudd til dekning av utenlandske audiovisuelle produksjoner (§ 6)

Vi foreslår følgende endring:

“Tilskudd kan gis til dekning av produksjonskostnader påløpt i forbindelse med produksjon av utenlandske fjernsyns- og kinofilmproduksjoner i Norge. Tilskuddet kan gis for kostnader som er fakturert fra norskregistrerte firmaer **samt lønnskostnader til lønnsinntakere som skatter til norske kommuner.**”

Vi antar at å oppfordre til bruk av norske filmarbeidere, selv om ikke disse nødvendigvis fakturerer for sine tjenester som foretak, er i tråd med tilskuddsordningens formål. Videre mener vi at ordningen bør beholdes norsk samprodusent, slik at utenlandsk hovedprodusent ikke kan søke gjennom norsk filial eller datterselskap. Dette for at ordningen i størst mulig grad skal bidra til en styrking av norske produsenter.

Oslo, 8. september, 2008

Sverre Pedersen
Forbundsleder Norsk filmforbund
Sign

Elisabeth Sjaastad
Nestleder
Sign